

VAPENBILDEN

Forum för Svenska Heraldiska Föreningen

Nr 68, december 2006

Teckning: Ronny Andersen.

*På det nya året 2007 börjar det nyinstittade Svenska Vapenkollegiet sin verksamhet.
Läs mer om det på sidorna 451–462.*

Kontakta oss

www.heraldik.se

VAPENBILDEN utges med fyra nummer per år av Svenska Heraldiska Föreningen i samarbete med Heraldiska Samfundet. Upplaga: 700 exemplar.

Nr 69 utkommer till februari 2007. Manusstopp den 15 december 2006.

Redaktion

Magnus Bäckmark (red), Lillkalmavägen 17, 1 tr, 182 65 Djursholm, 08-756 37 90, magnus@heraldik.se; Martin Sunnqvist (annonsansvarig), martin@heraldik.se; Marcus Karlsson, marcus@heraldik.se, Stephen Coombs, stephen@heraldik.se.

Bli medlem / prenumerera / beställ

Svenska Heraldiska Föreningens postgiro: 22 27 90-8, bankgiro: 5142-9561.

Årsavgiften är 150 kr, även för i utlandet bosatta och för organisationer. (Famijemedlem: 50 kr.) Skriv namn och adress på inbetalningsavin och tidskriften kommer med posten.

Medlemsfrågor, adressändring och beställningar handhas av Jesper Wasling, Sämngatan 10, 507 45 Borås, jesper@heraldik.se, 033-10 74 81.

Styrelse

Henric Åsklund (ordf), Ekoxevägen 9, 247 35 Södra Sandby, henric@heraldik.se, 046-575 34; Stefan Bede (v ordf och härold), bede@heraldik.se; Jesper Wasling (sekr, adressuppgifter se ovan); Johanna Hellström (kassör); Magnus Bäckmark (red, se ovan); Thomas Falk; Marcus Karlsson; Martin Sunnqvist, Alexander Ulltjärn (webbred).

Organisationsnr 857209-0366.

Tryck Affärstryckeriet i Falköping AB.

ISSN 0349-0602.

450 Vapenbilden 68:2006

Ordförandeord

Bästa medlemmar,

Efter två års förarbete är nu grunden lagd för Svenskt Vapenregister (SV) och Svenska Vapenkollegiet (SVK) och vid årsskiftet kommer kollegiet att börja ta emot ansökningar om vapenregistrering. I detta nummer av Vapenbilden finns både registrets statuter och kollegiets arbetsordning, samt en presentation av kollegiet och dess ledamöter. Detaljer om ansökningsförfarande finns på hemsidan, www.heraldik.se/svk.

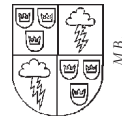
Registret upptar vapen för svenska privatpersoner och juridiska personer, med undantag för de vapen som faller under statsheraldikerns överinseende samt alla adliga vapen. De adliga vapnen är förlånade (eller bekräftade) med adelskapet och därigenom dels fixerade och ej öppna för en granskning med eventuell påföljande modifiering, dels redan kungjorda och kända. Dessutom är de adliga vapnen åtföljda av rangtecken, som det inte är avsikten att kollegiet skall värdera eller utreda. Endast de heraldiskt primära elementen sköld, hjälmtäcke och hjälmprydnad registreras.

Kungörelserna av preliminärt godkända vapen kommer, oaktat vad som var tanken från början, att inkludera en bild på vapnet. Detta för att ge bästa möjliga förutsättningar för allmänheten att granska och nagelfara vapnen under den tid kollegiet mottar invändningar mot den förestående registreringen. Det är viktigt att alla får en chans att uppmärksamma kollegiet på eventuell risk för intrång i annans bättre rätt till ett vapen. Detta gäller särskilt gentemot mindre kända vapen (tex ordensvapen). Rubriken "Nya Vapen" kommer att finnas kvar i Vapenbilden, men det förutsätts framgent att den som vill presentera sitt vapen där först får det granskat och registrerat.

Ta tillfället i akt och ansök om registrering av ditt släktvapen, det kostar bara 300 kr och då ingår även ett fint registerintyg.

ILLUSTRATIONER AV HERALDICA,

Henric Åsklund

Rättelse till Vapenbilden nr 67

Bildtext s 437: I Borås Heraldiska Föreningens sköld är fältet blått (ej rött).

Vinnare i tävlingen om riddarutrustning för barn

Se Vapenbilden nr 67, s 419. Vinnare blev Magnus Bergsten, Lund.

Svenska Vapenkollegiet

– en presentation

Av Martin Sunnqvist

Det heraldiska registret, som presenterats i Vapenbilden nr 65, s 382–383, har nu genom styrelsens och Svenska Nationalkommitténs för Genealogi och Heraldik beslut fått sin slutliga utformning.

Heraldiska vapen är kännetecken. Ett vapens ägare kan använda det tillsammans med sitt namn eller självständigt för att markera identitet, närvaro eller innehav i många olika sammanhang. Sedan heraldikens uppkomst har olika typer av vapenrullor och register behövts för att samla kunskap om vem som äger vilket vapen.

Det svenska heraldiska registret har fått namnet **Svenskt Vapenregister (SV)**, och det administreras av **Svenska Vapenkollegiet (SVK)**. Från och med den 1 januari 2007 kommer ansökningar om registrering att tas emot på www.heraldik.se/svk. Hemsidan i övrigt beräknas redan vara igång när detta nummer av Vapenbilden når läsarna. Där finns både statuterna för registret och kollegiets arbetsordning (se också s 454 respektive 455) samt information om vilka uppgifter som måste lämnas i en ansökan om registrering.

När en ansökan om registrering har kommit in till kollegiet kommer det att bedöma om vapnet följer god heraldisk sed och är självständigt i förhållande till redan existerande vapen. Om så är fallet, blir vapnet preliminärt godkänt för registrering. Annars tar kollegiet kontakt med sökanden för att diskutera de frågetecken som finns kring vapnet. Om

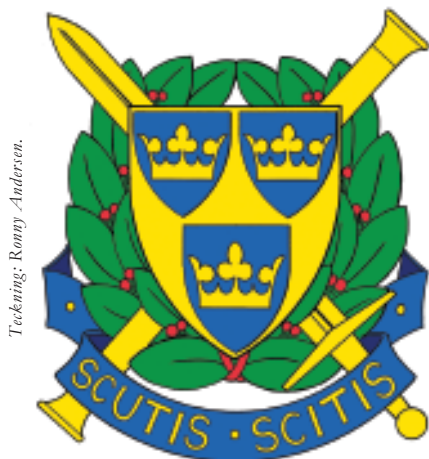
kollegiet inte kan godta ansökan, meddelas ett motiverat avslag.

Ett vapen som preliminärt godkänts för registrering kungörs i en särskild sektion i Vapenbilden. Dessa kungörelser kommer att tas in i Vapenbildens februari- och septembernummer. Kungörelserna innehåller blasonering av vapenbild, hjälmtäcke och hjälmprydnad och åtföljs av bild på vapnet. Kungörelserna finns också på hemsidan.

Sedan finns tid för den intresserade allmänheten att hjälpa till med granskningen. Vem som helst som upptäcker att kollegiet kungjort ett vapen som inte följer god heraldisk sed eller ett vapen som är för likt någon annans vapen bör underrätta kollegiet om detta. Det finns ju många vapen som inte har gjorts kända i vida heraldiska kretsar.

Om inga hinder finns, meddelar kollegiet ett slutligt godkännande. Det innebär att vapnet tas in i Svenskt Vapenregister. Detta kungörs kortfattat i Vapenbilden. Om det preliminära godkännandet kungjorts i februari-numret, kommer det slutliga beslutet normalt i september, och om det preliminära godkännandet kungjorts i septembernumret, kommer det slutliga beslutet normalt i februari. Om ärendena blir invecklade kan det i undantagsfall ta längre tid. Kan vapnet inte godkännas, tar kollegiet kontakt med den som anmälde det. Om denne gör förändringar i vapnet leder detta, om förutsättningarna är uppfyllda, till ett nytt preliminärt godkännande, en ny kungörelse och en ny allmän granskning. Om ingen justering görs kan

Vapenbilden 68:2006 451

Teckning: Ronny Andersen.

Svenska Vapenkollegiets vapen. Kollegiet är en arbetsgrupp i Svenska Heraldiska Föreningen och för dess vapen timbrerat med svärd och häroldsstav; skölden omgiven av en lagerkrans. Valspråk: SCUTIS SCITIS (latin 'Med kännedom om sköldar').

kollegiet också i detta skede meddela ett motiverat avslag.

Slutligt godkännande förutsätter att Svenska Nationalkommittén för Genealogi och Heraldik inte har någon invändning mot detta.

Kollegiets arbete koncentreras på de känneteckensbärande elementen i vapnen. Därför hålls rang- och värdighetstecken utanför registret, som alltså inte upptar några vapen med adliga attribut. Det skall framhållas, att kollegiet inte gör några anspråk på att förläna vapen eller ersätta antagarens beslut om förande av vapnet; vad kollegiet kan göra är bara att registrera vapnet som dokumentation för samtid och framtid. Vi är övertygade om att redan detta fyller ett reellt behov.

Den som har registrerat vapnet, och andra som har rätt att föra det, kan få intyg om vad som är registrerat.

Registrering (inklusive intyg) kostar 300 kr och priset är detsamma för registerintyg över redan införda vapen. Beloppet är beräknat så att det täcker kostnaderna för kungörelser, registerintyg och administration av registret.

Vi ser nu fram emot många anmälningar av vapen från den 1 januari 2007. Vi hoppas att registret och kollegiets arbete bidrar till att den höga kvaliteten på svensk privatheraldik upprätthålls och till att risken för förväxlingar mellan vapen motverkas.

Svenska Vapenkollegiets ledamöter

Kollegiet tillsätts av Svenska Heraldiska Föreningens styrelse, men en av ledamöterna utses av Heraldiska Samfundet. Svenska Heraldiska Föreningens styrelse utser även en av ledamöterna till kollegiets ordförande.

Ordföranden **Martin Sunnqvist**, född 1975, är jur kand och hovrättsfiskal i Hovrätten över Skåne och Blekinge. Han arbetar nu med en licentiatavhandling om domarnas oavhängighet i Norden. Kandidatuppsatsen handlade om släktvapenrätten i Sverige, England och Tyskland.

Han är styrelseledamot i Svenska Heraldiska Föreningen och Societas Heraldica Scandinavica samt ledamot av redaktionen för Skandinavisk Vapenrulla.

Lars C Stolt, född 1932, är patentingenjör och var till år 1999 auktoriserad patentkonsult. Han är ordensheraldiker i Timmermansorden och Par Bricole, skribent i och medlem av redaktionen för Heraldisk Tidsskrift samt sedan år 1985 ordförande i Svenska Exlibrisföreningen. Han har tilldelats Svenska Heraldiska Föreningens förtjänstmedalj.

452 Vapenbilden 68:2006

Clara Nevéus, född 1934, är före detta statsheraldiker och fil dr i historia med avhandlingen *Trälarna i landskapslagarnas samhälle*. Hon har tillsammans med B J de Wærn givit ut *Ny svensk vapenbok* och därutöver uppsatser huvudsakligen i heraldiska och sigillografiska ämnen. Hon har tilldelats Svenska Heraldiska Föreningens förtjänstmedalj.

Jens Christian Berlin, född 1971, är musikvetare och medlem av webbredaktionen för Societas Heraldica Scandinavica. Han är Svenska Vapenkollegiets redaktör.

Eric Bylander, född 1973, är jur dr och tillförordnad universitetslektor vid Göteborgs universitet. Han disputerade tidigare i år med en avhandling om muntlighetsprincipen i rättegång. Han är hovrättsfiskal i Svea hovrätt, och hans kandidatuppsats handlade om svensk kommunvapenrätt. Han är vice ordförande i Heraldiska Samfundet.

Dom i Gyllenstiernasaken

Av Martin Sunnqvist

Patentbesvärslagen har nu avgjort målet om det Gyllenstiernska vapnet (se senast Vapenbilden nr 58, s 201). Steninge slott AB får behålla sin registrering av varumärket. Det är ännu inte klart om tillstånd till prövning hos Regeringsrätten kommer att begäras.

År 2000 registrerade Patent- och Registreringsverket ett varumärke för Steninge slott AB. Varumärket innehåller en sköld med en sjuuddig stjärna åtföljd av årtalet 1705; skölden är krönt med grevlig krona. Bland andra medlemmar av släkten Gyllenstierna invände mot beslutet, och efter förnyat övervägande avslogs invändningen den 15 december 2003. Detta beslut överklagades till Patentbesvärslagen, som meddelade sin dom den 14 september 2006.

Från vänster Steninge Slott AB:s varumärke samt stamvapensköldarna för grevliga ätten Gyllenstierna af Steninge, utdöd 1723, och den ännu fortlevande släktgrenen, friherrliga ätten Gyllenstierna af Lundholm.

Patentbesvärslagen anser inte att varumärket är vilseledande för allmänheten eller att det strider mot lag eller annan författning. Kungl. förordningen av den 10 augusti 1762, som säger att ofrälse män inte får bruka adlig sköld, kan enligt rätten ”inte anses tillämplig med avseende på registrering av varumärken”.

Forts s 462

Vapenbilden 68:2006 453

Statuter för Svenskt Vapenregister

Organisatorisk ställning

§ 1 Svenskt Vapenregister är en del av Svenska Heraldiska Föreningen.

§ 2 Svenskt Vapenregister drivs i samverkan med Svenska Nationalkommittén för Genealogi och Heraldik och med delaktighet av Heraldiska Samfundet.

§ 3 Svenska Vapenkollegiet ansvarar för administration och drift av vapenregistret.

§ 4 Svenska Vapenkollegiet är en arbetsgrupp inom Svenska Heraldiska Föreningen och dess arbetsordning antas av Svenska Heraldiska Föreningens styrelse.

§ 5 Svenska Vapenkollegiet består av minst fem och högst sju ledamöter. En av ledamöterna utses av Heraldiska Samfundet och övriga av Svenska Heraldiska Föreningens styrelse.

§ 6 Svenska Heraldiska Föreningens styrelse utser en av ledamöterna till kollegiets ordförande.

Syfte och omfattning

§ 7 Svenskt Vapenregister upptar heraldiska vapen för svenska privatpersoner och svenska juridiska personer.

§ 8 Registreringen omfattar sköld, hjälmtäcke och hjälmprydnad.

§ 9 Undantagna från registrering är vapen som syftar på staten eller statsmyndigheterna, kommunala vapen samt vapen som det görs gällande är adliga.

§ 10 Ansökan om registrering och begäran om utfärdande av registerintyg accepteras endast om sökanden enligt Svenska Vapenkollegiets mening har tillräckligt stark anknytning till vapnet.

Granskningsförfarande

§ 11 Vapen som anmäls till registret granskas av Svenska Vapenkollegiet.

§ 12 Vapenkollegiets granskning avser:

(a) Om vapnet är godtagbart utifrån god heraldisk sed.

(b) Om vapnet är självständigt och således inte gör intrång i annans bättre rätt.

§ 13 Preliminärt godkända vapen kungörs och allmänheten ges tid att inkomma med invändningar innan ett slutgiltigt godkännande prövas.

§ 14 Svenska Nationalkommittén för Genealogi och Heraldik bereds tillfälle att avge yttrande över de vapen som vapenkollegiet avser att slutligt godkänna.

§ 15 Slutligt godkända vapen kungörs, förs in i Svenskt Vapenregister och ett registerintyg utfärdas till sökanden.

§ 16 Vapenkollegiet skall även utfärda registerintyg över i Svenskt Vapenregister redan införda vapen, varvid granskningen endast omfattar sökandens rätt att föra vapnet.

§ 17 Avslag skall motiveras och meddelas skriftligt.

§ 18 Beslut som föregåtts av överväganden av allmänt intresse, motiveras skriftligt och kungörs för att tydliggöra vapenkollegiets ställningstaganden.

Övrigt

§ 19 Svenska Heraldiska Föreningen finansierar registret och vapenkollegiets verksamhet på sätt som styrelsen bestämmer. Avgifter tillfaller Svenska Heraldiska Föreningen.

§ 20 Dessa statuter är antagna av både Svenska Heraldiska Föreningens styrelse och Svenska

Nationalkommittén för Genealogi och Heraldik. De får ändras på motsvarande sätt.
§ 21 Vid olöslig osämja mellan Svenska Heraldiska Föreningens styrelse och Svenska

Nationalkommittén för Genealogi och Heraldik äger dessa båda parter rätt att ensidigt taga sin hand från registret, varvid dessa statuter upphör att gälla.

Antagna av Svenska Nationalkommittén för Genealogi och Heraldik: 2006-06-08

Antagna av Svenska Heraldiska Föreningens styrelse: 2006-06-10

Arbetsordning för Svenska Vapenkollegiet

Stadfast av Svenska Heraldiska Föreningens styrelse 2006-10-16 (på styrelsemöte 2006_4). Observera att arbetsordningen vid behov kan uppdateras genom framtida styrelsebeslut (inom ramarna för registerstatuterna) och att den här återgivna versionen alltså är den som gäller vid SVKs lansering.

1. Inledande bestämmelser

1.1 Med stöd av § 4 i Statuter för Svenskt Vapenregister har styrelsen för Svenska Heraldiska Föreningen beslutat anta denna arbetsordning för Svenska Vapenkollegiet.

1.2 All vapenkollegiets verksamhet skall ske i enlighet med Statuterna för Svenskt Vapenregister och i enlighet med god heraldisk sed.

2. Ansökan om vapenregistrering

2.1 Den som vill ha ett vapen, som hon eller han är berättigad att föra, infört i Svenskt Vapenregister, lämnar en ansökan till vapenkollegiet. Ansökan skall vara skriftlig.

Förts s 458.

Vapenbilden 68:2006 455

Bengt Olof Kälde livsverk i bokform

Av Marcus Karlsson

Tord Harlin (foto och huvudred) och Oloph Bexell (buvudförfattare och red): Bengt Olof Kälde – kyrkokonstnär och heraldiker. Hallgren & Fallgren, Uppsala 2006. ISBN 91-7382-791-6.

Boken är en skatt för den som är intresserad av heraldik och konst.

Den är rikt illustrerad. Kälde s rikhaltiga heraldiska arbete bland annat som vapenmålare för Kungl Maj:ts Orden (1985–2006) belyses med ett rikt bildmaterial,

för alla biskopar i Svenska kyrkan. Även ett stort antal utländska biskopsvapen i framför allt Afrika har Kälde som upphovsman. Här kan man också läsa om det förmodligen första offentliga vapnet som Kälde skapade, nämligen det för Katedralskolan i Uppsala antaget hösten 1954. Kälde var då gymnasist vid skolan.

Kälde's eget släktvapen. Teckning från 1952.

Vapen för Jeremiah B Magagula, biskop i Mbabane i Swaziland. Teckning från 1999.

exempelvis på ett axplock av de många biskopsvapen han skapat.

Kälde's roll som förnyare av den svenska kyrkliga heraldiken kan inte nog understrykas. Sedan 1970-talet har han i stort sett med några undantag skapat vapen

Vapen för Janis Vanags, Riga, ärkebiskop för Lettlands evangelisk-lutherska kyrka. Teckning från 1998.

Kälde har också skapat en rad kommunala och statliga vapen, bland annat för kommunen Niederwaldkirchen i Österrike och Nörre Aaby kommun i Danmark. Vidare har han skapat vapen för Försvarets tolkskola, Flygvapnets stridslednings- och luftbevakningsskola, Försvarsmusikcentrum samt Högskolan i Skövde för att nämna några.

Boken ger som titeln antyder även stort utrymme åt Kälde's verksamhet som kyrkokonstnär både här hemma

Vapen för Katedralskolan i Uppsala från 1954.

Vapen för ärkebiskopen Gunnar Weman från 1993.

Försvarsmusikcentrums vapen från 1993.

Serafimervapenskölden för Polens president Lech Walesa. Målningen gjordes 1995.

Vapen för Flygvapnets stridslednings- och luftbevakningsskola från 1994.

och utomlands, bland annat kan man se den mosaikfris han gjort i Mariakapellet i Söderledskyrkan i

Färsta samt utsmyckningar i Östankloster. Exempel på Kälde

arbete i utlandet ges på hans fasadutsmyckning av Elisabethsjukhuset i Linz, vilken inkluderar en mosaik av S:ta Elisabeth av

Thüringen. I sina kyrkliga konstverk har Kälde ofta valt att inkludera heraldiska motiv, till exempel kan man i S:ta Elisabethmosaikerna se helgonets sköld.

S:ta Elisabeth med sin sköld i en mosaik från 1976 på det sjukhus i Linz som bär hennes namn.

Våra första landskapsvapen

Handvävda i linnedamast och med historisk resumé. Utmärkta vid uppvaktningar.

Titta in på min hemsida eller ring 070-6852025

Forts från s 455.

Med ”vapen” avses här och fortsättningsvis sköld, hjälmtäcke och hjälmprydnad.

2.2 Ansökan skall innehålla:

- Sökandens namn, personnummer eller organisationsnummer, postadress, e-postadress och telefonnummer.

- Blasonering av vapnets sköld, hjälmtäcke och hjälmprydnad.

- En enkel skiss som visar hur vapnet ser ut.

- Om sökanden själv har antagit vapnet: Datum för antagande.

- Om sökanden härleder rätt till vapnet från annan: När den personen antog vapnet och vilken släktskap som finns mellan personerna.

- Uppgift om äldste kände agnatiska stamfader.

- Eventuella medgivanden till andra att föra samma vapen: Namn på den som lämnat medgivandet och vilka personer eller släktgrenar detta avser.

- Ett medgivande av sökanden att hans eller hennes personuppgifter behandlas, kan offentliggöras och föras över till tredje land (jfr personuppgiftslagen 1998:204).

Vapenkollegiet kan vid behov be om kompletterande uppgifter.

2.3 Ansökan ges ett nummer: *Artal - löpnummer*.

2.4 Om ansökan är ofullständig skall sökanden ges en viss tid att komplettera den. Om komplettering inte inkommer eller ansökan fortfarande är ofullständig avvisas den. Detta hindrar inte sökanden att på nytt ansöka senare.

2.5 Om ansökan inte avvisas, kan den tas upp till granskning. Granskning sker först efter det att sökanden betalat granskningsavgift.

3. Vapenkollegiets granskning av vapen

3.1 Vapenkollegiets granskning av vapnets självständighet enligt § 12 (b) i statuten innebär att det granskas gentemot i Norden förekommande vapen, välkända europeiska vapen och statsvapen, som publicerats eller på annat sätt kommit till vapenkollegiets kännedom.

3.2 Om sökanden gör gällande att hon eller han härleder rätt till vapnet från annan

omfattar granskningen att vapenrätten är härledd på ett sätt som överensstämmer med god heraldisk sed.

3.3 Om granskningen inte ger anledning till erinran, meddelar vapenkollegiet ett preliminärt godkännande.

3.4 Om granskningen leder till att vapnet inte kan godkännas, meddelar vapenkollegiet ett motiverat avslag.

4. Kungörelse av preliminärt godkända vapen, invändningsförfarande och slutligt godkännande

4.1 För sökande som vill fullfölja förfarandet kungörs preliminärt godkända vapen i Vapenbilden och på vapenkollegiets hemsida med angivande av namn, ansökningsnummer samt blasonering av sköld, hjälmtäcke och hjälmprydnad. Texten åtföljs av bild på vapnet.

4.2 Vid publiceringen uppmanas den som vill anföra att det finns skäl att avslå registrering att skriftligen anmäla detta till vapenkollegiet senast ett visst datum. Invändningen kan röra vapnets komposition, dess självständighet eller sökandens rätt till det.

4.3 Vapenkollegiet tar ställning till om invändningarna är hållbara. Om det anses behövt kan sökanden få yttra sig över invändningen.

4.4 Om vapenkollegiet vid sin andra granskning finner att vapnet inte kan godkännas, meddelar vapenkollegiet ett motiverat avslag.

4.5 Om nationalkommitténs yttrande enligt § 14 i statuten leder till att vapnet inte kan godkännas, meddelar vapenkollegiet ett motiverat avslag.

4.6 Slutligt godkända vapen kungörs i Vapenbilden och på vapenkollegiets hemsida och förs in i Svenskt Vapenregister.

4.7 Kungörelse i Vapenbilden enligt p. 4.6 omfattar endast namn, ansökningsnummer och registreringsnummer, åtföljt av hänvisning till den sida i Vapenbilden där preliminärt godkännande kungjorts. På hemsidan kopplas kungörelsen av det slutliga godkännandet till kungörelsen av det preliminära godkännandet.

458 Vapenbilden 68:2006

	Cykel I	Cykel II
Sista dag för preliminärt godkännande	1 maj	20 november
Manusstopp för Vapenbilden	15 juli	15 december
Publicering av preliminära godkännanden	Vapenbildens septemhernummer (första veckan i september)	Vapenbildens februarinummer (sista veckan i februari)
Sista dag för invändning	5 november	1 maj
Sista dag för kollegiets ställningstagande	20 november	1 juni
SNGH:s möte	Slutet av november	Början av juni
Manusstopp för Vapenbilden	15 december	15 juli
Publicering av slutliga godkännanden	Vapenbildens februarinummer	Vapenbildens septemhernummer

5. Tidsplan

5.1 Granskning och kungörelser sker i två årliga cykler enligt följande tidsplan – se ovanstående bild.

5.2 Vid behov kan angivna tider modifieras.

6. Utfärdande av registerintyg

6.1 Den som betalat granskningsavgift och fått sin ansökan om registrering av ett vapen slutligt godkänd får ett registerintyg om att vapnet registrerats för honom eller henne.

6.2 Var och en som enligt vapenkollegiets bedömning har rätt att föra ett i registret intaget vapen har, efter erläggande av granskningsavgift, rätt att få ett intyg om detta. Granskningen skall i detta fall endast avse om sökanden har rätt att föra vapnet. Om det anses behövt kan den som har registrerat vapnet eller annan rättighetshavare till detsamma få yttra sig över ansökan. Om kollegiet anser det erforderligt, har kollegiet rätt att begära att nationalkommittén yttrar sig i ärendet. Avslag skall motiveras.

6.3 Ett registerintyg skall formuleras på följande sätt:

”Svenskt Vapenregister är en del av Svenska Heraldiska Föreningen och det drivs i samverkan med Svenska Nationalkommittén för Genealogi och Heraldik och med delaktighet av Heraldiska Samfundet. Svenska Vapenkollegiet, som ansvarar för administration och drift av vapenregistret, är en arbetsgrupp inom Svenska Heraldiska Föreningen och dess arbetsordning antas av föreningens styrelse.

Efter Svenska Nationalkommitténs för Genealogi och Heraldik bekräftelse den [datum] har Svenska Vapenkollegiet i Svenskt Vapenregister den [datum], med registernummer [SV-XXX], intagit följande vapen: Sköld: [blasonering av skölden]. Hjälmtäcke: [blasonering av hjälmtäcket]. Hjälmprydnad: [blasonering av hjälmprydnaden]. Vapnet är offentliggjort och granskat i enlighet med föreskrifterna i Statuter för Svenskt Vapenregister och Arbetsordning för Svenska Vapenkollegiet. Utifrån den beskrivning av vapnet som anges här bedömer vapenkollegiet att vapnet följer god heraldisk sed, att vapnet är självständigt i förhållande till andra vapen, och att [N.N.] har rätt att föra vapnet.”

I fallet med ett på p. 6.2 grundat utfärdande modifieras andra stycket till:

”Följande vapen finns med registernummer [SV-XXX] infört i Svenskt Vapenregister: Sköld: [blasonering av skölden]. Hjälmtäcke: [blasonering av hjälmtäcket]. Hjälmprydnad: [blasonering av hjälmprydnaden]. Vapnet intogs i registret efter Svenska Nationalkommitténs för Genealogi och Heraldik bekräftelse den [datum] och efter Svenska Vapenkollegiet beslut den [datum]. Vapnet är offentliggjort och granskat i enlighet med föreskrifterna i Statuter för Svenskt Vapenregister och Arbetsordning för Svenska Vapenkollegiet. Utifrån den beskrivning av vapnet som anges här har vapenkollegiet vid registreringen bedömt att vapnet följer god heraldisk sed, att vapnet är självständigt i förhållande till andra

Forts s 462.

Vapenbilden 68:2006 459

Nya vapen

Vapenbilden strävar efter att omnämna alla vapen nytillkomna i Sverige från och med år 2000. Meddelanden om sådana tar vi tacksamt emot. Skicka dem till SHF, c/o Stefan Bede, Östra Skansgatan 22, 412 02 Göteborg, bede@heraldik.se.

Ystads tingsrätt

Modellritning levererad av Riksarkivet den 9 augusti 2006.

Sköld: I med röda rosor bestrött fält av guld ett upprest, krönt blå lejon med röd krona och beväring samt däröver en röd ginstam belagd med en balansvåg av guld.

Skölden krönt med kunglig krona.

Teckning: Vladimir A Sagerlund.

en av en tandskura bildad ginstam, allt av guld. Rött hjälm-täcke fodrat med guld med ett band, delat av en genomgående tandskura i guld och rött, i stället för hjälmbindel. Hjälmprydnad: Två vingar av guld. Valspråk: DIN BOKSPECIALIST.

Teckning: Magnus Bäckmark.

Nordlund

Antaget av direktören Göran Nordlund, Västra Frölunda, 2006. Medges till släktmedlemmar av namnet.

Sköld: I blått fält två av vågskuror bildade gimbalkar av silver ovan åtföljda av en iskristall av silver och nedan av ett eklöv av guld. Blått hjälm-täcke fodrat med silver. Hjälmprydnad: Ett uppstigande dubbelsvansat lejon av guld med röd beväring hållande en röd stång med en blå flagga belagd med en kompassros gironnerad i silver och rött. Valspråk: GAUDE IN VITA (latin 'Gläds i livet').

Teckning: Magnus Bäckmark.

Stockholms stads och läns skytteförbund

Modellritning levererad av Riksarkivet den 19 juni 2006.

Sköld: I kluvet fält av guld en blå kil belagd med ett S:t Erikshuvud av guld; kilen åtföljd dexter av ett rött riksäpple och sinister av ett avslitet svart griphuvud med röd beväring.

Teckning: Vladimir A Sagerlund.

Dahlbergs bokhandel

I Sollefteå. Antaget den 5 juli 2006.

Sköld: I rött fält en uggla stående på en liggande uppslagen bok och i höger klo hållande en fjäderpenna samt ovan åtföljd av

Rösta fram 2006 års vapen

I omröstningen ingår vapnen i serien Nya vapen i Vapenbilden nr 65–68.

Ge de tre vapen som Du tilltalas mest av 3, 2 respektive 1 poäng. Vapen som Du har anknytning till i egenskap av antingen ägare eller tecknare är ej tillåtet att rösta på.

Ägaren till det vapen som får flest poäng erhåller ett diplom, liksom dess tecknare. Bland dem som röstar kommer en packe med 16 vykort med SHF:s fyra olika heraldiska motiv att lottas ut.

Skicka Ditt urval senast den 15 mars 2007 till Marcus Karlsson, Gillbostråket 17, 192 68 Sollentuna, epost: marcus@heraldik.se.

ERT SLÄKT- FÖRETAGS- KOMMUNVAPEN

HANDSKURET I TRÄ PÅ
TRADITIONELLT SÄTT OCH
YTBEHANDLAT ENLIGT ERA
ÖNSKEMÅL.

INTRESSERAD?

KONTAKTA MIG GÄRNA, SÅ
KAN VI GÖRA NÅGOT UNIKT
MED ER VAPENSKÖLD.

MED VÄNLIG HÄLSNING,

THORLEIF AIFF

Foto: Thorleif Aiff.

Vapentavla med släkten Olivs vapen.

T. A. TRÄSKÄRNINGAR
ANHALTSVÄGEN 12
SE-543 94 TIBRO

TEL/FAX: 0504-201 10
MOBIL: 0706-82 76 38
E-POST: thorleifa@yahoo.se
www.bildhuggaren.se

Vapenbilden 68:2006 461

Forts från s 459.

vapen, och att sökanden [N.N.] har rätt att föra vapnet. Vid en efterföljande särskild granskning har Svenska Vapenkollegiet den [datum] bedömt att [N.N.] tillika har rätt att föra vapnet.”

6.4 Om omständigheterna så kräver, får de i p. 6.3 angivna formuleringarna jämkas.

6.5 I registerintyget skall namnen på de ledamöter som deltagit i beslutet anges. Intyget skall vara försett med vapenkollegiets sigill och minst en ledamots underskrift.

7. Vapenkollegiets beslutsregler

7.1 Avvisningsbeslut kan i enkla fall meddelas av en av kollegiet inom sig utsedd ledamot.

7.2 Beslut om avslag, preliminärt godkännande och slutligt godkännande meddelas av kollegiet i plenum eller efter cirkulation mellan kollegiets samtliga ledamöter.

7.3 Vid oenighet fattas beslut med enkel majoritet. Vid lika röstetal har ordföranden utslagsröst. Vid förfall för ordföranden har den av återstående ledamöter utsedd för ärendet fungerande ordföranden utslagsröst.

7.4 Om en ledamot har eget intresse i ett ärende, har konsulterats i ärendet i annan egenskap än som ledamot i vapenkollegiet eller på annat sätt är förhindrad att behandla saken oberoende och opartiskt får hon eller han inte delta i handläggning eller beslut i ärendet.

7.5 Vapenkollegiet får besluta en ordning för hur ärendena praktiskt skall hanteras inom kollegiet.

8. Dokumentation

8.1 I Svenskt Vapenregister numreras vapnen löpande: *SV - Löpnummer*. För varje vapen antecknas registernummer, namn, blasonering, bild på skölden och hjälmprydnaden, datum för beslut och deltagare i beslut samt uppgift om nummer och sida i Vapenbilden där publicering skett antecknas. Till anteckningen fogas ansökan och övriga handlingar, liksom kopia av utfärdade registerintyg.

8.2 För att sammanställa och till Vapenbildens redaktör respektive till Svenska Heraldiska Föreningens webbredaktör överlämna färdigredigerade kungörelser har vapenkollegiet att inom eller utom sin krets utse en redaktör.

8.3 Vapenkollegiets kungörelser i Vapenbilden skall omfatta hela multiplar av fyra sidor (4, 8, 12, 16 etc.), som trycks med egen paginering och placeras i tidskriftens mittuppslag. Svenska Heraldiska Föreningens styrelse beslutar efter vapenkollegiets äskande om sidoomfånget.

8.4 Motiveringar enligt § 18 i statuterna publiceras i Vapenbilden, om möjligt utan angivande av personuppgifter.

8.5 De enligt p. 4.6 kungjorda vapnen förs också in i Svenska Heraldiska Föreningens databas Heraldiska Källan.

9. Övrigt

9.1 Granskningsavgiften är 300 kr.

Forts från s 453

Frågan är då om vapen kan skyddas rättsligt genom en analogi till skyddet för efternamn. Patentbesvärshöjningen säger här något mycket intressant: ”Väl skulle, enligt Patentbesvärshöjningens mening, ett vapen undantagsvis kunna vara ägnat att uppfattas som annans släktnamn. Men det skulle enligt rättsens mening fordra att vapnet var allmänt känt som en viss släkts vapen.” Rätten fortsätter med att säga att det i målet ”inte förebragts någon särskild utredning angående kännedomen om det Gyllenstiernska släktvapnet eller hur det uppfattas”. Inte heller har det enligt rätten betydelse att vapnet finns avbildat i uppslagsverk såsom

Nationalencyklopedien. Därför kan vapnet inte anses allmänt känt.

Patentbesvärshöjningen utgår således från att vapen skulle kunna skyddas på samma sätt som släktnamn. Det besynnerliga är att rätten synes kräva utredning om hur utbredd kännedomen om vapnet faktiskt är för att tillerkänna det skydd. Vad som krävs verkar vara sådana marknadsundersökningar som görs beträffande varumärken. Det hade legat mycket närmre till hands att beakta just förekomsten av vapnet i uppslagsverk. Så gör man nämligen enligt rättspraxis inom namnrätten när det skall undersökas om ett släktnamn är allmänt känt:

462 Vapenbilden 68:2006

Eftersom namnet Leijoncrona fanns med i bland annat Nordisk familjebok och Nationalencyklopedien ansågs det allmänt känt och kunde inte tas upp som efternamn av en annan släkt.

När detta skrivs är det ännu inte bestämt om domen kommer att överklagas till Regeringsrätten. För att Regeringsrätten skall ta upp målet krävs att "det är av vikt för ledning av rättstillämpningen" att talan prövas där eller att det finns synnerliga skäl för prövning där eftersom Patentbesvärslagens handläggning uppenbart innefattar grova förbiseenden eller misstag. Mot bakgrund av att det inte finns någon lag eller något prejudikat som tydligt klargör släktvapenrättens innebörd idag kan det givetvis hävdas att Regeringsrättens prövning behövs för att leda rättstillämpningen på området.

Även Riksarkivet genom statsheraldikern hade fört talan i Patentbesvärslagen, eftersom

Riksarkivet på statens vägnar har ansvar för det immateriella kulturarv som heraldiken utgör. Rätten ansåg emellertid att en statlig myndighet enligt rådande praxis inte har rätt att överklaga en annan myndighets beslut, om inte en sådan rätt är särskilt föreskriven. Den allmänt hållna bestämmelsen i instruktionen för Riksarkivet om att det får göra utredningar och vidta åtgärder på det heraldiska området ansågs inte innefatta ett sådant bemyndigande.

Bortsett från att rättvisans kvarnar mal synnerligen långsamt kan vi alltså konstatera att vi inte har fått något tydliggörande av släktvapenrätten. Patentbesvärslagens erkännande av någon typ av mycket begränsat rättsligt skydd förtas av det utredningskrav som samtidigt ställs upp. Vapenbilden återkommer angående målets eventuella fortsättning.

MEDLEMSNYTT

Nya medlemmar –15/10 2006

Henrik Klackenborg, Gökvägen 63, 183 51 Täby

Robert Hellström, Fagottgatan 2, 421 41 Västra Frölunda

Katarina Falk, Butschgatan 5, 504 66 Borås

Sebastian Falk, Butschgatan 5, 504 66 Borås

Sofia Falk, Butschgatan 5, 504 66 Borås

Barbro Hellstadius, Artillerigatan 59, 114 45 Stockholm

Kaj Hector, Gnistgatan 5 B, 421 43 Västra Frölunda

Louise Ulltjärn, Enskiftesgatan 3, 583 34 Linköping

Björn Bernsten, Vallvägen 2 B, 194 34 Upplands Väsby

Per Andersson, Färgaregatan 6, 582 52 Linköping

Mikael Trolle, Lilla Havstoviken 233, 865 92 Alnö

Peter Alvinsson, Skeppsholmen Gärö, 383 92 Mönsterås

Linda Juhlin, Höglundavägen 15, 611 37 Nyköping

Björn Gävert, Brännerigatan 5, 116 38 Stockholm

Fredrik von Feilitzen, Villagatan 10, 114 32 Stockholm

Carl-Fredrik Hanzon, Gustav Adolfsgatan 28, 582 32 Linköping

Sven Horndahl, Nicandersgatan 5, 254 39 Helsingborg

Helena Lundberg, 13 Allée des Poiriers, LU-2360 LUXEMBURG

Johan Kruse af Verchou, Lindvägen 7, 334 33 Anderstorp

Carl Philip Bouvin Sigfridsson, Mellanbergsvägen 79, 129 31 Hägersten

Åke Pilblad, Prästbolsvägen 7, 543 94 Tibro

Michaela Mutka-Wasling, Sämngatan 10, 507 45 Borås

Håkan Bohman, Fläckebo, Hedbo 101, 733 95 Sala

Avliden

Curt Byman, Gävle, medlem i SHF sedan 1990-talets första hälft, avled den 20 mars 2006 i en ålder av 76 år.

Vapenbilden 68:2006 463

Familjevapnet – nyckeln till din historia

Ett vapen utgör en familjesymbol och som sådan en traditionsbärare från generation till generation.

Jovenia Juveler har många års erfarenhet av att tillverka vapenringar med sigillgravyr - ett konsthantverk vars utförande kräver mycket hög precision. Jovenia Juveler har ett stort urval av ringmodeller.

VÅR "EGEN" MODELL

Ringen är massiv, i 18k guld med sigillgraverat vapen i oval Sardonyx.

Vi tillverkar även personligt designade vapenringar: Monogram, familjevapen eller emblem graveras exempelvis i marschettknappar och medaljonger.

EXKLUSIV LEVERANS

Vapenringen levereras i ett elegant etui tillsammans med 50 stycken visitkort – med ert vapen i relieftryck – ett fotografi av ringen samt ett lackavtryck av vapnet. Leveranstiden är åtta veckor.

J JOVENIA JUVELER
S. EGGER

Jovenia AB, Biblioteksgatan 10, SE-111 46 Stockholm
Telefon +46 (0)8-611 25 66, 611 25 88, Fax +46 (0)8-611 22 39
info@joveniajuveler.se www.joveniajuveler.se